

Ditt ansvar som handledare

Vi utgår från att du som handledare är en van och skicklig förare, som tar din uppgift som handledare på allvar. Däremot kanske du har begränsad erfarenhet av att lära andra köra.

Det är du som handledare som räknas som förare vid övningskörningen, vilket innebär att du ansvarar för körningen och kan bli straffad vid en förseelse eller olycka. Som handledare ska du

- planera körutbildningen.
- se till att eleven följer trafikreglerna och kör på ett säkert och miljömedvetet sätt.
- lära ut ett riskmedvetet körsätt som präglas av hänsyn till medtrafikanterna.
- Du har ett stort moraliskt ansvar. Det handlar om att fostra en trafikant – inte att se till att eleven får ett körkort så snabbt och billigt som möjligt. Unga förare löper under de första åren med körkort en flera gånger större risk att råka ut för en olycka än mer erfarna förare. Att minska riskerna genom att prätta in ett säkerhetsmedvetande hos eleven är en god investering.

Hjälpmedel i utbildningen

För att bli godkänd som handledare för behörighet B måste du ha gått en introduktionsutbildning. Vi hoppas att du i samband med utbildningen har fått vägledning och material som kan vara till din hjälp för att vara handledare. Du och din elev kan också anlita en utbildare, till exempel trafikskola, och fråga om hjälp med att lägga upp utbildningen. Vissa läromedelsproducenter och utbildare har studiematerial för er som planerar att träna privat helt eller delvis. Blanda gärna privat övningskörning med körning på trafikskola. Den stora fördelen med att övningsköra privat är att man kan träna ofta och mycket.

Övningskörningens innehåll

FORDONET

Gör en säkerhetskontroll eller en del av den före varje körövning. Då blir det naturligt för eleven att göra en sådan kontroll före varje körning också i fortsättningen.

MANÖVRERING

I början är det viktigt att öva på platser där det inte finns annan trafik som distraherar eleven. Ha inte för bråttom med att börja köra i trafiken. Vänta med det tills eleven klarar att manövrera fordonet säkert. Att arbeta mycket med grundläggande manövrering gör att eleven börjar automatisera kunskaperna och på så sätt får mer utrymme att koncentrera sig på trafiken. Öva gärna manövrering lite längre än vad som är absolut nödvändigt. Det gör det lättare för eleven att klara den fortsatta utbildningen.

KÖRNING I OLIKA TRAFIKMILJÖER

Tänk på att kombinera teori och praktik, när ni börjar köra i trafik. Gå igenom den teoretiska delen tillsammans. Speciellt viktigt är det att du lyfter fram människans begränsade förmåga och trafikens förrådiska situationer i rätt skede av körutbildningen. Välj i början platser med lite trafik. Öka sedan svårighetsgraden efter hand. I slutet av utbildningen ska eleven kunna köra säkert, miljömedvetet och självständigt i alla slags trafikmiljöer.

Öva inte i halka, mörker eller andra besvärliga förhållanden förrän du är säker på att din elev kan klara de speciella kraven vid sådan körning.

RISKUTBILDNING

I utbildningen för behörighet A1, A2, A och B ingår krav på riskutbildning. På www.korkortsportalen.se kan du läsa om vilka undantag från krav på riskutbildning som finns.

Riskutbildningen omfattar två delar:

- Del 1 handlar om alkohol, andra droger, trötthet samt faktorer och beteenden som medför ökade risker.
- Del 2 handlar om hastighet, säkerhet och körning under särskilda förhållanden. Del 2 ska genomföras sent i utbildningen, när eleven verkligen lärt sig behärska fordonet.

Både del 1 och 2 måste vara genomförda och giltiga när kunskapsprovet och körprovet genomförs. Riskutbildningen för behörighet A1, A2 och A är specifikt inriktad på motorcykel. Riskutbildning för personbil (behörighet B) kan inte tillgodoräknas för motorcykel och riskutbildning för motorcykel kan inte tillgodoräknas för personbil. Riskutbildningen ska genomföras hos utbildare som är godkända av Transportstyrelsen.

Viktigt att tänka på för dig som är handledare

- Se till att eleven har en lämplig lärobok. Bokhandeln eller någon trafikskola kan hjälpa er att hitta ett aktuellt studiematerial.
- Se till att du har föreskrivna kursplaner som beskriver vad utbildning för körkort ska innehålla.
- Fräscha upp dina egna kunskaper om trafikreglerna innan ni börjar utbildningen.
- Lägga upp utbildningen utifrån elevens förutsättningar och välj lämpliga platser för övningskörningen.
- Tillämpa sparsam körning. Det ger en lägre bränsleförbrukning, mindre koldioxidutsläpp och skonar därmed miljön från växthusgaser.
- Sätt säkerheten främst. Allvarliga olyckor har inträffat vid övningskörning.

Du som är handledare bör i god tid innan provet, ta reda på vad eleven behöver kunna efter genomförd utbildning. Förvissa dig även om att eleven uppfyller kraven för att körkort ska få utfärdas.

På www.korkortsportalen.se kan du se vad eleven behöver kunna efter genomförd utbildning.

Trafikverkets förarprovskontor

På Trafikverkets förarprovskontor eller mottagningsorter gör du kunskapsprov och körprov för den behörighet som du ska ta körkort för. Du måste fotografera dig i en fotostation på ett av Trafikverkets förarprovskontor innan provtillfället. Du kan inte ta med ett eget foto. För att få ta foto och göra prov hos Trafikverket måste du kunna styrka din identitet med en godtagbar och giltig identitetshandling (ID-handling). Fotot på ID-handlingen måste vara vällyknande. Läs mer om godtagbara identitetshandlingar och hur du gör om du saknar en sådan på www.korkortsportalen.se.

På Trafikverkets mottagningsorter erbjuder Trafikverket körprov (vissa behörigheter) och på en del orter även kunskapsprov. Personal finns endast på plats där när prov är inbokade. Fotografering erbjuds enbart i samband med kunskapsprov. Information om vilka prov som går att genomföra på olika orter samt adresser, vägbeskrivningar och öppettider till Trafikverkets förarprovskontor hittar du på www.korkortsportalen.se.

Fordon vid prov

Om anmälan till prov skett genom trafikskola, används vanligtvis skolans bil. Annars kan du mot en avgift göra provet i en av Trafikverkets bilar. För att få använda egen bil vid provet krävs bland annat att den har utrustats med dubbelkommando för färdbronsen och har genomgått en begränsad registreringsbesiktning.

Mer information om krav på fordon som får användas vid prov finns på www.korkortsportalen.se.

Kunskapsprovet och körprovet hålls samman för behörighet B

Körkortsproven för behörighet B (personbil) hålls samman och betraktas som ett prov som innehåller två delar: kunskapsprov (teoriprov) och körprov. Båda proven bokas vid samma tillfälle och görs nära varandra i tid. Du börjar alltid med kunskapsprovet. Du ska sedan göra körprovet, även om ditt kunskapsprov inte blev godkänt. Ett godkänt kunskapsprov eller körprov är giltigt i två månader. Båda proven måste vara godkända inom giltighetstiden två månader. Om giltighetstiden har gått ut måste du göra båda proven igen. Om du gör båda proven inom två veckor, har du möjlighet att göra ett eventuellt omprov inom två månader. Tid för omprov kan endast bokas när båda proven är genomförda. På www.korkortsportalen.se kan du läsa om prov för övriga behörigheter. Det är viktigt att vara väl förberedd inför provet. Tänk på att varva teori och praktik under utbildningen.

12-12-21 anlägg.se Tryck: LFV 2012 - PV13001

Boka prov

Du kan boka tid för kunskapsprov och körprov på www.korkortsportalen.se eller genom att kontakta Trafikverkets kundtjänst för förarprov på tel 0771-17 18 19.

På [korkortsportalen](http://www.korkortsportalen.se) finns all information om körkort samlad: www.korkortsportalen.se

**Råd till handledaren
vid privat övningskörning**